

skúli. Hon fekk ongan stuðul til at reka hann, ja, eg veit faktiskt ikki, um myndugleikarnir yvirhøvur vistu av honum.

Alt bar eisini brá av neyð-hjálp heldur enn skúlaundirvísing. Lærugreinirnar vóru: Matgerð, persónligt reinføri, reinføri í húsarhaldinum og seyming. Og so hevði hon eisini til-tøk við børnunum, har tey sluppu at tekna og mála upp á stoff, sum tey kundu taka heim við og brúka sum dúkar. Tað var ótrúligt at siggja orkuna og idnið, børnini høvdu lagt í arbeiðið, tá tey høvdu fingið tað, fyrri tey ótrúliga høvdi at brúka hugflog og listarlig evni. Og so sluppu tey enn tá at eiga tað sjálv aftaná!

Greivar og biddarar

Vit feldu okkum heilt illa um viðferðina vit fingi frá Martu. Hon gjørdi mat til okkara og noktaði púasta, tá vit royndu at bera okkum undan at taka ímóti.

Vit vildu geva henni væl afturfyrri og komu tá ordiliga at kenna, hvussu nógv pengar stýra tilveruna hjá einum, ið einki eigur.

Æran og sjálsvirðingin er tað dýrasta, tey eiga. Vit máttu alla tíðina ansa eftir ikki av óvart at gera okkum dælt av blóðskapinum og gloyma, at alt, sum vit fingi, vóru útreiðslur hjá henni. Samstundis máttu vit syrgja fyrri, at hon fekk nokk afturfyrri, so hon ikki

ið. Sjálsvirðingin var langt síðani horvin av veðurbardu andlitum teirra og vónloysið í eygunum stakk djúpt í hjartað, hvørja ferð tey hugdu upp frá vanligu húkandi støðu teirra, har tey starandi niður í svarta asfaltið - eins og tey høvdu funnið sitt egna paradís har - kundu sita heilar dagar. Tað nyttadi ikki at teppa samvitskuna og royna at snikja seg framvið, tí eitt varisligt fóttafot úr veruleikanum var nóg mikið til at fáa tey at rakna og krækja seg til tað olussuna, sum kanska kom og bjargaði teimum eina løtu afturat...

Barónur

Vit møttu eisini einum av teimum "nýríku", sum læknin kallaði tey. Hann var ein vinur hjá Egili, pápabeiggja mínum, sum hevur virkað rættiliga nógv í Bolivia sum leiðari fyrri verkætlanir hjá donskum hjálparfelagsskapum.

Hann átti pengar og smæddist ikki við at reypa av tí. Hann kom eftir okkum ein dagin og skuldi visa okkum verksmiðjuna, sum føroyskur ungdomur við verkætlanini "Norðrønt dagsverk" í '90 var við til at figgja. Fleiri ferðir peikaði hann á sitt navn, sum var komið upp at standa á eini plátu sum tók fyrri stuðulin, hann hevði latið.

At hann feldi seg omanfyrri fólkinu í bygdini rundanum og lærararnar, sum

Hetta er verksmiðjan í Bolivia, sum er partvís bygd fyrri føroyskar pengar. Eitt úrslit av verkætlanini Norðrønt Dagsverk í '90. Føroyska flaggið sæst á talvuni aftanfyrri okkum.

Ein bliður maður, men vit fingi ein eitt sindur ringan smakk í munnin av dollarpráttinum og yvirlegna stílinum. Serliga tá vit um kvøldið komu aftur til heimidi hjá Martu og feldu munin...

Indianari

Ein dagin á klinikkinu stóð Policarpio knappliga í

og Egil høvdu sagt mær. Eg visti eisini, at eg fyrr ella seinni skuldi royna meg á sponsum og tosa við hann um telefonina, tí Egil vildi hava meg at hjálpa sær við eini pengaflyting til hendan mannin, sum er høvdingi í eini bygd uttanfyrri La Paz, har Egil hevur verið og sett okkurt í gongd.

an ganga og skimast inni á klinikkinu hjá sær. Tað var spennandi, men samstundis ræðuligt at hoyra samrøðuna teirra millum.

Orsøkin til, at Policarpio skuldi hava pengar frá Egili var, at kona hansara var vörðin árend av einum bili og innløgð á einari privataru klinikku. Í Bolivia er hospitalspraxis, at sjúklingarnir verða ikki útskrivaðir, fyrr enn teir hava gildið fyrri upphaldið. Tað mundi verið dýrt fyrri meg, hevði tað ikki verið fyrri læknanum, sum legði út fyrri meg. Eg hevði ikki so nógv pengar uppi á mær, men hann hevði álit á mær og mini eipeisku trygging.

Verri var tó við Policarpio stakkalinum, sum einki átti í hesi verð annað enn pengarnar, hann hevði í væntu frá Egili. Hann var færin allan vegin úr La Paz til Sucre í lastini á einum ferðagóðslastbili fyrri at fáa fatur á mær og vónandi pengunum, sum kundi fáa seg og konuna burtúr figgiarligu felluni, tey vóru komin í.

Nevsligin lundi

Hann var harnur um at órógva meg, nú eg sjálvur lá sjúk, men pengarnir vóru bráðneyðugir. Læknin vildi tó ikki hoyra talan um, at nakar skuldi koma og gera seg inn á sjúkrahøguna hjá sjúklingi sínum og ætlaði at reka hann á dyr. Eftir nakrar óbehagiligar frágreiðingar og undanfærslur, stóð Policarpio og smokkaði heilt burtur í horninum aftanfyrri hurðina tá hann ikki reisti seg upp fyrri skúlarættinum hjá læknanum at svara onkrum spurningi, sum hesin illtrúgvini hvesti í hann.

Eftir at læknin hevði fingið Policarpio at lova, at hann skuldi fara aftur til La Paz og biða eftir, at eg sendi honum pengarnar,

fekk eg læknan at loyva okkum at vera einsamallir. Tað gjørdi støðuna enn meira óbehagiliga og syrgiliga, tá eg mátti hoyra Policarpio lúgva fyrri mær av neyð og siga mær, at ferðin heim kostaði 150 bolivianos (230 kr.), og at hann ongar pengar hevði, tí ein tjóvvur hevði stolið alt frá sær. Hann takkaði mær miriliga fyrri og tók meg fast í hondina og klemmaði meg, men eg feldi tað, sum gav eg honum ein judaskoss. Hann var komin til mín sum sína seinastu vón um hjálpa, og tað einasta hann hevði fingið, var eyðmýking og eitt ivasamt lyfti.

Nei, hann bar ikki høvdið høgt, tá hann smoygdi seg út úr klinikkinu eftir at hava biddað seg til nokur oyru og fingið oyrafikur frá einum ríku harra-manni. Æran og sjálsvirðingin vóru sett til viks eina løtu til frama fyrri tí bráðneyðuga.

Samvitskan var ring, tá eg lá einsamallur eftir í hospitalseingin aftaná. Á Guð, sum tað er nógvur órættur og mannarnur í hesum landinum, hugsaði eg. Tá eg var útskrivaður tveir dagar seinni, skundaði eg mær at senda pengarnar til hansara. Hann ringdi ongantíð aftur, sum hann lovaði...

Myndir: Dánial Hoydal

Teldusnillingur: Svein W. Rasmussen

Her fara vit til gongu - fjakkandi við ryggsekinum á bakinum. Aftanfyrri okkum siggjast Marta og Carmencita - lítla ættleidda dóttir hennara.

kom illa fyrri av okkum; tí tað kundi skjótt henda. Men so heldur ikki ov nógv, tí so kundu vit fornerma hana. Hon hevði sína æru.

Verri var tó við biddarunum á gøtuni. Teir vóru alla staðni og togaðu í buksubrókurnar og samvitskuna hjá okkum. Har var alt farr-

hann hevði fingið við sær, var eingin ivi um. Hann var patron, bossurin og kundi fáa alt í lag. Tað kom tó okkum til gagns, tá hann skaffaði okkum eina lærarinnu í sponsum, sum hann trýsti niður á eitt næstan pinligt lønarstøði fyrri at geva okkum undirvísing.

hurðini. Hann gjørdi myndina av stættarmuninum fullkomna. Við hattinum undir arminum og niðurbogdum høvdi sá hann ógvuliga undirbrotligur út í sínum slitnu arbeiðsklæðum.

Eg kendi hann av navni frá søgum, sum pápi mín

Men tá hann knappliga stóð har frammanfyrri seingini hjá mær í Sucre, hevði eg ilt við at trúgva, at hetta skuldi vera tann hábærsligi høvdingi, sum eg hevði hoyrt so nógv um.

Læknin mundi eisini ríkið hann á dyr, tá hann sá hendan vesaliga indianar-